

ЦЕНТАР ЗА РАЗВОЈ НА ЈУГОЗАПАДНИОТ ПЛАНСКИ РЕГИОН

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

**за спроведувањето на Програмата за развој на Југозападниот
плански регион
за 2018 година**

Јануари 2019

ВОВЕД

Програмата за развој на Југозападниот плански регион е среднорочен базичен документ, кој својата правна основа ја има во Законот за рамномерен регионален развој (членови 12-14), изработен со цел да се намалат диспаратите помеѓу планските региони, како и во самиот регион, и да се обезбеди одржлив развој преку покренување на вкупните расположиви потенцијали.

Операционализирањето на Програмата на годишно ниво се врши преку Акцискиот план чие пак спроведување е основа за остварување на целите и приоритетите утврдени во Програмата за развој на планскиот регион, односно во економскиот, инфраструктурниот, руралниот развој, туризмот и културата, како и образовниот и социјалниот и другите аспекти на развојот на ЈЗПР.

Центарот за развој на Југозападниот плански регион согласно законските обврски, притоа почитувајќи ги практиките на отчетност и транспарентност за работењето, го изготвува следниот Годишен Извештај за реализација на Програмата за развој на Југозападниот плански за 2018 година.

Во Извештајот, проектите и активностите директно се поврзани со Среднорочните цели, приоритетите и мерките од Програмата за развој, како и со индикаторите за степенот на реализација на овој базичен документ во тековната година. Годишниот извештај е конципиран во четири дела при што секој дел содржи реализирани проектни активности согласно среднорочните цели.

Во Годишниот извештај покрај наративниот дел поместени се детално и соодветните среднорочни цели, приоритети, мерки, индикатори и излезни резултати, како и нивно табеларно сумирање.

Вредно е да се напомене дека презентираниите активности во најголем дел се реализирани од Центарот за развој на Југозападниот плански регион, но исто така и од страна на општините во рамките на Југозападниот регион, како и од невладиниот и бизнис секторот.

Најголем дел од активностите се финансирани преку Програмите за рамномерен регионален развој на Министерството за локална самоуправа и Бирото за регионален развој, Програмата за рурален развој на Агенцијата за поддршка на земјоделството и руралниот развој, како и од странски донатори ЕУ, УНДП и други.

Сите чинители заедно придонесуваат во реализација на Програмата за развој на Југозападниот плански регион а со тоа даваат значителен придонес за развојот на регионот и подобрување на условите за живот на граѓаните.

Среднорочна цел 1

Модерна регионална економија базирана врз висока технологија и знаење

1.Бизнис Центар за поддршка и услуги на бизнис секторот

Во извештајниот период на МСП секторот му се проследуваа информации за огласите на Фондот за иновации и технолошки развој во делот на можностите за добивање кофинансирани грантови за мали и средни претпријатија со тенденција на брз пораст („Газели“); Кофинансирани грантови за микро претпријатија; Кофинансирани грантови за подобрување на иновативноста и Кофинансирани грантови за стручно усовршување и пракса за нововработени млади лица.

Во соработка со Регионалните стопански комори од Кичево и Охрид понудена им е можноста на заинтересираните преставници од МСП секторот да им се помогне во развивањето на апликациите за добивање грантови од Фондот за иновации.

На МСП секторот му се проследуваа информации за огласите на Министерството за економија во делот на можностите за нивно субвенционирање, поддршка на кластерското здружување и за зголемување на конкурентноста на деловните субјекти од преработувачката индустрија – развој на деловниот субјект, развој на производ и развој на пазар.

Во извештајниот период на заинтересираните правни субјекти од Регионот им беа претставени можностите за финансирање преку Програмата на Владата на РМ за конкурентност, претприемништво и иновации за 2018 година, наменета, пред се, за поттикнување на претприемништвото, како и преку огласите на Министерството за економија за поттикнување на селскиот туризам.

На МСП секторот редовно му се доставуваа релевантни информации за повици во рамките на ЕУ, пред сè, за Програмите Horizon 2020 и COSME.

По електронски пат, претставниците на МСП секторот, коморските здруженија, асоцијации и производители, редовно се информираа и покануваа на настаните што се организираат од страна на Центарот за развој на ЈЗПР, како и од страна на други институции од национално, регионално и локално ниво, а кои се однесуваа на теми интересни за бизнис заедницата.

Исто така, се правеше ажурирање на електронската база на податоци со проширување на листата на институциите кои даваат одредни услуги за МСП секторот во Регионот.

Центарот за развој, започна со подготовки за прибирање на идеи за реализација на проекти преку средствата обезбедени од Швајцарската агенција за развој и соработка и Министерството за локална самоуправа. Во таа насока, МСП секторот беше анимиран со цел активно да учествува во планираните работилници и состаноци, од кои ќе произлезат проектните идеи кои ќе поддржат одредени активности на Бизнис заедницата, како и на реализација на одреден проект поврзан со Стратегијата за иновации.

Мерка 1.3.3 Искористеност на програми за финансирање на МСП секторот

Индикатори

- Број на реализирани активности за поттикнување на економскиот развој во регионот

Излезни резултати

- Организирани две информативни средби за 50 претставници од бизнис секторот во Југозападниот плански регион
- Ажурирана електронската регионална база на податоци за институции и фирми кои нудат услуги за развој на приватниот сектор
- Редовно информирање на бизнис секторот по електронски пат
- Подготвени два квартални извештаи за текот на реализација на проектните активности и доставени до МЛС

2. Изработка на урбанистички планови за населени места-села

Проектот се финансира преку Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2015 година преку мерката 322 Обнова и развој на селата. Поради сложеноста на проектот и долгите процедури, рокот за завршување на проектот е продолжен до 30.06.2019 година. Партнери во проектот се општините Струга, Центар Жупа и Дебрца за кои што се изработуваат урбанистички планови за села во осум населени места за вкупна површина од 491 хектари. Во текот на 2018 година беа организирани 4 состаноци со претставници од Центарот за развој, општините партнери и економскиот оператор, на кои што се дискутираше за задачите на секој од чинителите и динамиката на активностите. Изработени се плански програми и ажурирани геодетски подлоги и побарани се услови за планирање на просторот од Агенцијата за планирање на просторот. За населените места Лабуништа и Калишта во Струга се чека Решение за услови за планирање на просторот. За населените места Оровник и Горенци (општина Дебрца) е корегирани планскиот опфат за УПС, со вградување на поранешните плански опфати или со нивно изземање од планскиот опфат, додека за Трбеништа изработени се Услови за планирање на просторот од страна на Агенцијата за планирање на просторот и испратени до Министерство за животна средина и просторно планирање за изработка на Решение за услови за планирање на просторот за УПС Трбеништа.

За населено место Житинени (општина Центар Жупа), усвоена е планската програма, добиени се Услови за планирање на просторот, изготвен е Предлог план за село, направена е јавна анкета и презентација, доставени се анкетни ливчиња. Планот е веќе кај Комисијата за изготвување на извештај од јавна анкета и презентација. За н.м. Баланци во истата општина, усвоена е планската програма, добиени се Услови за планирање на просторот, доставено е барање до Национален конзерваторски центар да дадат мислење и се чека нивни одговор.

До крајниот рок треба да се направат Стратегиска оцена за влијание врз животната средина и врз здравјето на луѓето, Трајна пренамена на земјоделско земјиште во градежно, и Дигитално прекопчување во АKN и картирање на истите.

Мерка 1.4.2 Создавање услови за рурален развој

Индикатори

- Број на реализирани активности за градење на функционално-просторни структури

Излезни резултати

- Организирани 4 работни состаноци со претставници од општините партнери
- Изработени Услови за планирање на просторот од АПП и испратени до МЖСПП за три населени места
- Добиени Услови за планирање на просторот за две населени места
- Направена корекција на планскиот опфат за две населени места

- Изготвен предлог План за село, направена јавна анкета и презентација, доставени анкетни ливчиња за едно населено место

3.Дополнување

За потребите на општина Центар Жупа направено е дополнување на техничката документација за пешачко-велосипедската патека од Центар Жупа до Дебарски остров со должина од 775 м. Дополнувањето е направено за уредување на просторот на предвидената плажа со соодветни содржини за ваков тип на туристички објекти. Дополнетата документација беше искористена од страна на општина Центар Жупа за конкурирање за средства кај Светска Банка преку проектот Локална и регионална конкурентност. Направено е дополнување во Основниот проект за изградба на пешачко-велосипедска патека, Инфраструктурниот проект, Ревизијата, Елаборатот за заштита на животната средина и во Елаборатот за бележење на сообраќајната сигнализација.

Мерка 1.4.2 Создавање услови за рурален развој

Индикатори

- Број на реализирани активности

Излезни резултати

- Дополнување на Основен проект и Ревизија
- Дополнување на инфраструктурен проект
- Дополнување на Елаборат за заштита на животната средина
- Дополнување на Елаборат за бележење на сообраќајната сигнализација

4.Подготовка на техничка документација за патна инфраструктура во ЈЗПР

Со проектот е изработена техничка документација – основни и инфраструктурни проекти со ревизија, за реконструкција на пет локални патишта, за изградба на еден локален пат, за реконструкција и изградба на десет локални улици и за атмосферска и фекална канализација за две улици. Партнери во проектот се пет општини од Југозападниот плански регион Струга, Охрид, Вевчани, Дебрца и Кичево. Проектот се реализираше со финансиска поддршка од Програмите за рамномерен регионален развој на Министерството за локална самоуправа и Бирото за регионален развој за 2018 година.

Во рамки на проектот направена е техничка документација за следните патни правци: Реконструкција на локален пат од с. Требеништа до с. Мислешево (крак 1 и крак 2); Реконструкција на локален пат од с. Мешеишта до манастир Св. Илија (крак 1 и крак 2); Реконструкција на локален пат од с.Мешеишта до с.Волино; Реконструкција на локален пат до с.Злести; Изградба на локален пат од Кичево (населба Бичинци), с.Мамудовци до с. Стрелци; Реконструкција и проширување на локален пат од с.Стрелци до с. Шутово; Изградба на собирна улица „ С 2„ од улица „Туристичка„ до улица „Партизанска„, Општина Струга; Реконструкција на улица „7-ми Ноември„ во г. Охрид; Реконструкција на улица „Абас Емин„ во г. Охрид; Реконструкција и изградба на улици: „Алулој – Гогој„, „Русеј- Вевчански Извори„, „Мурџеј-Дрење„,Китаној 3„, „Костојчини 3„, „Кежој 1„, „Даскалој 1„, општина Вевчани; Изградба на атмосферска канализација на улица во дел УЕ 8 – Собирна улица С2 со должина од 422м, Сервисна улица С2 должина од 422м; Сервисна улица С2 со должина од 810 м во г. Струга; Изградба на фекална канализација на улица во дел од УЕ 8- Собирна улица С2 со должина од 422м; Сервисна улица Партизанска со должина од 1200 м во Струга.

За реализација на активностите беше спроведена делива отворена тендерска постапка, при што избраниот економски оператор ги подготви основните и инфраструктурните проекти, додека независна лиценцирана фирма направи ревизија.

Мерка 1.5.1 Изградба, реконструкција и модернизација на сообраќајната мрежа

Индикатори

- Број на реализирани активности
- Должина на проектирани патишта, улици, канализација

Излезни резултати

- Подготовка и спроведување на 1 отворена делива тендерска постапка за избор на економски оператори за проектирање и ревизија
- Изработени 12 инфраструктурни проекти
- Подготвени 12 основни проекти
- Направена ревизија на 12 инфраструктурни и 12 основни проекти
- Подготвени 12 Геодетски елаборати и 12 Елаборати за животна средина
- Проектирани патишта за реконструкција во должина од 11.330 м
- Проектирани патишта за изградба во должина од 3.650 м
- Проектирани улици за изградба во должина од 1.417 м
- Проектирани улици за реконструкција во должина од 1.787 м
- Проектирана атмосферска канализација во должина од 1.654 м
- Проектирана фекална канализација во должина од 1.622 м

5.Изведба и реконструкција на патна инфраструктура

Со проектот е направено подобрување на патната инфраструктура преку реконструкција на две постојни сообраќајници, и подобрување на туристичката инфраструктура преку изградба на пешачка патека. Партнери во проектот се три општини Охрид, Македонски Брод и Центар Жупа, а проектните активности се финансиски поддржани преку Програмите за рамномерен регионален развој за 2018 на Министерството за локална самоуправа и Бирото за регионален развој.

Во рамки на проектот спроведени се следните активности: Координирање и менаџмент на проектот; Избор на консултанти за техничка спецификација и евалуација на понудите; Тендерски постапки (2); Избор на надзорни органи (3); Реконструкција на сообраќајница во Македонски Брод; Реконструкција на сообраќајница во н.м. Баланци, Центар Жупа; Изведба на пешачка патека во Охрид; Поставување на електрично осветление на пешачка патека во Охрид; Изработен елаборат за е.е. на пешачка патека во Охрид; Извештаи од надзорен орган (3); Пуштање во употреба на објектите; Подготвена документација – финални извештаи - до БРР/МЛС;

Општините партнери во проектот во делот на сопствено учество обезбедија надзорен орган, и финансиски средства заради недостаток што се појави при непосредната реализација на проектот, односно по спроведените тендерски постапки, и потпишувањето на договорите со економските оператори.

Мерка 1.5.1 Изградба, реконструкција и модернизација на сообраќајната мрежа

Индикатори

- Број на реализирани активности
- Должина на реконструирани/изградени патишта, улици
- Број на поставени канделабри

Излезни резултати

- Подготовка и спроведување на 2 тендерски постапки за избор на економски оператори
- Избор на консултанти и надзорни органи
- Изработен елаборат за ее на пешачка патека
- Извештаи од надзорен орган 3
- Пуштање во употреба на објектите 3
- Подготвени финални извештаи 3
- Реконструирани улици во должина од 1.681, 93 м во Македонски Брод и Центар Жупа
- Извршено тампонирање на крак на ул 1 во н.м. Баланци со должина 215м
- Изведена пешачка патека во должина од 324,82 м во Општина Охрид
- Поставено електрично осветление со 20 канделабри на пешачка патека во Охрид

Среднорочна цел 2

Образование прилагодено на потребите на економскиот развој, социјалната и здравствената заштита, населението во регионот и создавање услови за запирање на миграцијата

6.Декада на припадност – Славење на различностите

Проектот е имплементиран од страна на невладината организација ЛДА Струга во соработка со општините од ЈЗПР и е финансиран од страна на Европската Унија. Главната цел на проектот е да се придонесе кон подобрување на меѓуетничките односи во Југозападниот регион преку зајакнување на соработката помеѓу граѓанскиот, јавниот и приватниот сектор и комисиите за односи меѓу заедниците. Имплементацијата на проектот се одвиваше низ три проектни циклуси. Во првиот проектен циклус активностите беа од отворен карактер и се реализираа 10 локални граѓански иницијативи кои беа генерирани при средби и комуникација со сите засегнати страни. Во вториот проектен циклус реализирани се активности за јакнење на капацитетите на Комисиите за односи меѓу заедниците кои делуваат во рамки на општините. Исто така направено е истражување на јавното мислење за Охридскиот рамковен договор. Третиот проектен циклус беше наменет за зајакнување на граѓанскиот сектор преку спроведување на Програма за регрантирање. Во рамки на Програмата беа поддржани 16 помали локални организации од Југозападниот регион кои успешно реализираа бројни активности во своите заедници. Исто така се спроведе менторирање на организациите за да им се олесни проектното и финансиското менаџирање и да се зајакнат организациските капацитети во нивните стратешки области. Проектните активности имаат позитивно влијание врз зајакнувањето на граѓанските организации и градењето стратешки партнерства. Изградени се одржливи разнообразни и креативни алијанси помеѓу политичарите, бизнисите и граѓанскиот сектор со цел создавање инклузивно мулти-етничко општество.

Мерка 2.2.2 Вклучување на локалниот образован и експертски кадар во планирање и креирање на развојните перспективи во ЈЗПР

Индикатори

- Број на документи, настани

Излезни резултати

- Организирани 104 настани
- Спроведени десет локални иницијативи
- Организирани настани, студиско патување за Комисиите за односи меѓу заедниците
- Поддржани 16 локални организации преку регрантирање

7.Изведба на енергетски ефикасни објекти во ЈЗПР – детски градинки

Проектот е финансиран преку Програмите за рамномерен регионален развој на Министерството за локална самоуправа и Бирото за регионален развој за 2018 година. Основната цел на проектот е намалување на потрошувачката на електрична и топлинска енергија преку замена на прозори, врати, поставување термоизолација, изведување нова електрика, реконструкција на кров во два објекти за деца од предучилишна возраст во регионот.

Во ЈОУДГ „8-ми Март - Пепрутка“ во Струга поставени се нови ПВЦ прозори и врати, направена е изолација на тавани, поставена е термичка изолација, направено е изведување на нова електрика, направена е монтажа на тавански ЛЕД светилки, направена е монтажа на радијатори и направено е вградување на керамички плочки во кујната.

Во Општина Охрид направена е реконструкција на кровот на ЈОУДГ „Развигорче“. Направена е демонтиража на стариот лим, и монтажа на нов кровен покривач од пластифициран лим, поставени се нови опшивки со развиена ширина од 415мм - 730м, поставени се снегобрани, направена е изработка и монтажа на скриен олук и лимени капаци. На дел од кровот поставена е дрвена подконструкција од тесана граѓа и попречни летви, согласно изработениот технички проект.

При изведбата на наведените активности, општините партнери со сопствено учество го обезбедија надзорот. Од почетокот на јули до средината на ноември 2018 година, завршија изведбените активности и реновираните објекти беа пуштени во употреба. Реализацијата на проектните активности во двете споменати градинки во регионот, значително ќе ја намали потрошувачката на енергија а со тоа и трошоците на овие установи. Исто така во голема мера се подобрени условите за престој на децата, подобрена е функционалноста на објектите и намалена е емисијата на стакленички гасови.

Мерка 2.3.2 Подобрување на опфатеноста на децата од предучилишна возраст во детски градинки, особено во руралните средини

Индикатори

- Број на реализирани активности за изведба/реконструкција на објекти
- Површини и должини на интервенција

Излезни резултати

- Подготвена тендерска документација, спроведени 2 тендерски постапки
- Избрани надзорни органи од страна на општините и воведување во работа
- Замена на стара со ПВЦ столарија – 145 парчиња прозори и врати
- Направена изолација на тавани 265м²
- Поставена термичка изолација 246м²
- Изведена нова електрика за површина од 226м²
- Монтирани 40 ЛЕД светилки и 2 радијатори
- Поставени 7м² керамички плочки
- Демонтиража на стар кровен покривач со површина од 1735м²
- Монтажа на пластифициран лим на површина од 1735м²
- Поставени нови опшивки на кров со должина од 730м
- Поставени снегобрани во должина од 215м
- Поставен скриен олук со должина од 75м

- Поставени лимени капац со должина од 156м
- Поставена дрвена подконструкција од тесана граѓа 8,1м3 и попречни летви 880м

Среднорочна цел 3

Одржлив развој на селективните видови туризам поврзани со природното и културното наследство

8.Надградба на Андроид ГИС апликација за природното и културното наследство

Во текот на изминатата година се работеше на проширување на модулите на **Андроид ГИС апликацијата (“SW Macedonia Attractions”)** за природното и културното наследство на **Регионот**, која претходната година, е започната и реализирана како пилот мерка од Стратегијата за иновации. Низ консултациите со релевантните стејхолдери од Регионот (во рамките на заштедените средства од Договорот со Канцеларијата на UNDP-Скопје) беше договорено во апликацијата да се додадат модулите “Календар на настани” и “Мој транспорт”, како и да се подобрат нејзините технички и функционални можности за подобра искористеност од страна на крајните целни групи.

Новата, дополнета верзија, низ договор со компанијата (ГДи НЕТ-Скопје) која ја изработуваше апликацијата, беше претставена на еден голем настан во Скопје што се одржа во септември 2018 година, организиран од нивна страна и на кој меѓудругото со претставуваа иновативни алатки во разни домени од општественото живеење. Оваа мобилна апликација е корисна алатка за сите посетители во Југозападниот регион бидејќи за сите туристички атракции можат да ги најдат податоците на едно место.

Мерка 3.1.4 Обезбедување на информации, сигнализација и визуелизација на туристички атракции

Индикатори

- Број на реализирани активности

Излезни резултати

- Организирање на два консултативни настани
- Додадени два нови модули во апликацијата
- Подобрена техничка функционалност на апликацијата
- Презентација на апликацијата на годишен настан во Скопје пред 350 учесници

9. Е-систем за менаџирање на меѓурегионалното културно наследство

Проектот се реализира од страна на општина Охрид во соработка со партнери градови кои се под заштита на УНЕСКО. Финансиската поддршка е обезбедена преку ЕУ ИНТЕРРЕГ БалканМед Програмата. Главната активност во проектот е дигитализација на културното наследство на четири локации кои се под заштита на УНЕСКО.

Во текот на 2018 година склучен е Договор за партнерство и Договор со донаторот. Направени се подготвителни активности за отпочнување на проектот. Одржан е почетен состанок во Кипар за планирање на реализацијата на проектниот буџет. Подготвена е техничка спецификација за повеќе проектни активности. Одржан е работен состанок во Кипар за финансиски прашања и конкретизирање на активности за дигитализација на културното

наследство кај секој партнер поединечно. Формирано е координативно тело на проектот во кој учествуваат сите партнери.

Мерка 3.1.4 Обезбедување на информации, сигнализација и визуелизација на туристички атракции

Индикатори

- Број на реализирани активности

Излезни резултати

- Склучени 2 договори
- Одржан почетен состанок на проектот
- Подготвени 5 технички спецификации за проектни активности
- Одржан 1 работен состанок
- Формирано координативно тело

10.Промовирање на туризмот преку културата и водите

Проектот се спроведува од страна на општина Струга во партнерство со општина Струмица од Југоисточниот регион и партнери од Грција. Финансиската поддршка е обезбедена преку Програмата за прекугранична соработка помеѓу Македонија и Грција.

Главните проектни активности се: Поставување на 2 инфо кабини за туризам; Учество на меѓународен саем; Обуки за 80 лица во областа на угостителството и Организирање на локален саем. Во текот на 2018 година проектното одделение во општина Струга работеше на подготвителни активности и одржа неколку работни состаноци. Имплементацијата на планираните проектни активности се очекува во 2019 година.

Мерка 3.3.2 Брендирање на Регионот за туризам

Индикатори

- Број на реализирани активности

Излезни резултати

- Подготвителни активности 7
- Работни состаноци 3

Среднорочна цел 4

Зачувување на квалитетот на животната средина

11. Набавка на специјални возила за подигање на отпад и чистење на улици

Овој проект го реализираше општина Охрид со средства од Светска Банка преку кредитната линија МСИП. Имено, за потребите на комуналното претпријатие „Охридски Комуналец,, набавени се 7 специјални возила за собирање на отпад. Со ова ќе бидат подобрени услугите што комуналното претпријатие ги дава на граѓаните, а истовремено во општина Охрид се обезбедува почиста животна средина.

Мерка 4.1.2 Воведување на интегриран систем за управување со цврст отпад

Индикатори

- Документи, настани, опрема

Излезни резултати

- Подготовка на тендерска документација и испитување на пазарот
- Спроведена тендерска постапка за набавка на стоки
- Набавка на 7 специјални возила за подигање отпад
- Регистрација и ставање во употреба на возилата

12. Изработка на неопходна документација за воспоставување на интегриран и финансиски самоодржлив систем за управување со отпад во Пелагониски, Југозападен, Вардарски и Скопски регион

Проектот е инициран од Министерството за животна средина и просторно планирање, во рамките на ИПА и имплементиран од страна на избраниот економски оператор - конзорциумот ENVIROPLAN S.A. (лидер) – LOUIS BERGER, BiPRO GmbH, EPEM S.A., SLR Consulting Ltd. Планираната документација беше изготвена до крајот на 2017 година.

Во текот на 2018 година се коментираше во однос на донесената документација и особено беа земени во предвид барањата на општина Дебрга. Имено од страна на членови на Советот за развој беше побарано да се преиспита можноста за изградба на регионалната депонија на друга локација. Во меѓувреме Министерството за животна средина и просторно планирање започна со активности за сензибилизирање на населението во неколку региони вклучително и во Југозападниот плански регион.

Според подготвените документи и направените пресметки за изградба на систем за интегрирано управување со отпад во Југозападниот плански регион ќе бидат потребни околу 40 милиони Евра.

Мерка 4.1.2 Воведување на интегриран систем за управување со цврст отпад

Индикатори

- Документи, настани

Излезни резултати

- Дискусија на седница на Советот за развој на ЈЗПР
- Теренски посети и медиумски обраќања од страна на МЗЖСПП за сензибилизирање

13. Подготовка на техничка документација и изградба на системот за собирање и третман на отпадните води во Кичево

Проектот го координираше Министерството за животна средина и просторно планирање, во соработка со Делегацијата на ЕУ во Македонија и општина Кичево, и финансиски беше поддржан преку ИПАЗ Компонентата за регионален развој. До крајот на 2017 година избраниот економски оператор - изведувач и подизведувач, согласно планираната динамика ја заврши изградбата на системот за одведување и третман на отпадните води во урбаниот дел на Кичево. Изградена и монтирана е пречистителната станица за 32.000 е.ж. со можност за додавање модули во втора фаза до 60.000 е.ж. и поставени се и поврзани колекторите во должина од 9 км. На почетокот на 2018 година општина Кичево го изгради пристапниот пат до пречистителната станица, и во март 2018 година системот беше свечено пуштен во употреба.

Мерка 4.1.3 Системи за одведување на комуналните отпадни води и пречистителни станици

Индикатори

- Изградени целини , настани

Излезни резултати

- Изграден пристапен пат до ПСОВ
- Организирана свечена церемонија за пуштање во употреба на системот

14.Изведба на енергетски ефикасни објекти во ЈЗПР

Проектот е финансиран преку Програмите за рамномерен регионален развој на Министерството за локална самоуправа и Бирото за регионален развој за 2018 година. Основната цел на проектот е намалување на потрошувачката на електрична и топлинска енергија преку замена на прозори, врати, поставување хидроизолација, поставување на термо изолација, поставување на термо-фасада, реконструкција на кровна конструкција и покривање на кров во два јавни објекти во регионот.

Во јавен објект во Кичево во сопственост на општината направена е реконструкција на надворешна фасада. При тоа изведени се следните зафати: малтерисување и крпење на оштетени делови од постојни сидови; изработка на демит фасада; изработка на парапети на балкони; изработка на површини околу отвори на врати и прозори на фасада; изработка на опшивки околу отвори. Со направената термо фасада ќе се заштеди 50% топлинска енергија и ќе се подобрат условите за работа на 185 вработени во општината.

Во општина Дебрца направена е санација и реконструкција на објектот на заедницата во с.Волино. Притоа беа изведени следните работи: демонтажа на постоечки покрив од керамиди; рушење на постоечки тавани од трска и малтер; рушење на патос; демонтажа на постоечки прозори и врати; бетонирање на подна плоча; бетонирање на тротоари; малтерисување на внатрешни сидови; изработка на спуштени тавани; крпење на оштетени делови од фасада; изработка на под од даски на кровна конструкција; покривање на кров со керамиди; термоизолација на подови; термоизолација на кровна плоча; вградување на прозори и врати; изработка на хоризонтални и вертикални олуци; монтажа на сидни и подни керамички плочки; електроенергетско напојување со разводни табли; електрична инсталација за осветление; санитарен водовод; фекална канализација; санитарија.

Со направената реконструкција ќе има значителни заштеди во топлинска енергија, и се создадени услови за користење на објектот од страна на 462 жители во н.м.Волино.

Мерка 4.2.2 Квалитет на воздух

Индикатори

- Број на реализирани активности за изведба/реконструкција на објекти, површини, должини

Излезни резултати

- Подготвена тендерска документација, спроведени тендерски постапки
- Избрани надзорни органи од страна на општините и воведување во работа
- Поставена термо изолација на кров 168 м² и на подови 145 м²
- Поставен под од даски на кровна конструкција 292 м² и покривање со керамиди 292 м²
- Изработени и поставени хоризонтални и вертикални олуци со должина од 95 м
- Направена санација на тавани со површина 146 м² и поставени спуштени плафони 146 м²
- Малтерисување на внатрешни сидови со површина од 114 м²
- Бетонирање тротоари 96 м²
- Поставени подни и сидни керамички плочки со површина од 190 м²
- Замена на стара со ПВЦ столарија – 25 парчиња

- Поставена електрична инсталација, водовод, канализација и санитарија
- Крпење на оштетени делови од фасада 240 м2
- Малтерисување и крпење на оштетени делови од постојни сидови 281 м2
- Изработка на демит фасада 1403 м2
- Изработка на парапети на балкони 84 м2
- Изработка на површини околу отвори на врати и прозори на фасада 815 м
- Изработка на опшивки околу отвори 257 м

Од збирот на вкупните преземања во овој домен се констатира дека 132 биле поврзани со реализација на првата среднорочна цел од Програмата за развој на планскиот регион, со втората среднорочна цел се поврзани 151 активности, со третата среднорочна цел 25 активности, и со четвртата биле поврзани 50 активности од Програмата за развој.

Сумирајќи ги реализираните преземања треба да се истакне дека се реализирани вкупно 358 активности по сите четири среднорочни цели од Програмата за развој на Југозападниот плански регион.

ТАБЕЛАРЕН ПРЕГЛЕД НА РЕАЛИЗИРАНИТЕ АКТИВНОСТИ ВО 2018 И НИВНА ПОВРЗАНОСТ СО ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВОЈ НА ПЛАНСКИОТ РЕГИОН

Среднорочна цел	Мерка	Тип на активност	Број активности
<u>I. ЕКОНОМСКИ РАСТ</u>			
ПРИОРИТЕТИ			
1.1 Зголемување на конкурентноста на регионалната економија	1.1.1 Поврзување образовни и истражувачки институции		
	1.1.2 Зголемување капацитети за иновација на претпријатија		
	1.1.3 Зголемување на капацитетите за соодветните фондови на државата и ЕУ		
	1.1.4 Погодности за инвестирање во ИКТ		
	1.1.5 Брендирање на Регионот и неговите носечки производи		
1.2 Привлекување инвестиции	1.2.1 Мапирање на потенцијалите на регионот за инвестирање		
	1.2.2 Промоција на економ. потенцијали		
	1.3.1 Јакнење на капацитети на МСП		
1.3 Јакнење сектор МСП	1.3.2 Поддршка на старт-ап бизниси		
	1.3.3 Искористеност на програми за финансирање на МСП	Работни средби, ажурирани бази, извештаи	21
	1.3.4 Поволности за традиционални занаетчи		
1.4 Земјоделство и рурален развој	1.3.5 Поддршка за здружен настап на фирмите		
	1.4.1 Подобрување квалитет и понуда на земјоделски производи		
1.5 Развој на транспортна и комуникациска инфраструктура	1.4.2 Создавање услови за рурален развој	Работни средби, елаборати, заверени УПС, ревизија, тендерски постапки, работи, дополнување техн. докуме.	22
	1.5.1 Изградба и	Тендерски постапки,	89

	<i>модернизација на сообраќајна мрежа</i>	подготовка основни и инфраструктурни проекти, ревизија, работи	
	<i>1.5.2 Примена на ИКТ</i>		
132			
Среднорочна цел	Мерка	Тип на активност	Број активности
II. ОБРАЗОВАНИЕ И СОЦИЈАЛЕН РАЗВОЈ ПРИОРИТЕТИ 2.1 Квалитетно образование 2.2 Вклучување на пазарот на труд на ранливите категории 2.3 Социјални програми	<i>2.1.1 Промоција на предностите на ССО</i>		
	<i>2.1.2 Создавање услови за паралелки за ССО</i>		
	<i>2.1.3 Промовирање успешни бизнисмени</i>		
	<i>2.2.1 Иницијативи за рурални средини</i>		
	<i>2.2.2 Вклучување на експертски кадар во планирање и</i>	Настани, локални иницијативи, студиско патување, регрантирање локални организации	131
	<i>2.2.3 Родова еднаквост и вклучување ранливи групи на пазар на труд</i>		
	<i>2.3.1 Зголемен опфат на социјална заштита</i>		
	<i>2.3.2 Опфатеност на деца во градинки во рурални средини</i>	Тендерски постапки, поставени плочки, замена столарија, термичка изолација, електрика, пластифици, лим, опшивки, снегобрани, дрвена	20

		подконструкција, олуци	
	2.3.3 Програми за заштита на стари лица, мрежа за здравствена заштита		
151			
Среднорочна цел	Мерка	Тип на активност	Број активности
III. РАЗВОЈ НА ТУРИЗАМ ПРИОРИТЕТИ 3.1 Развој на инфраструктура	3.1.1 Изготвување на урбанистичко планска документација		
	3.1.2 Планинарски патеки и вмрежување со останатите региони		
	3.1.3 Обезбедување инфраструктура до атракциите и нивно опремување		
3.2 Зајакнување капацитети за развој на туризам	3.1.4 Инфо, сигнализација и визуелизација на туристички атракции	Консултативни настани, надгредба нови модули, презентација, договори, состаноци, технички спецификации	15
	3.1.5 Ревитализација и изградба на објекти во рурални средини		
	3.1.6 Изградба, ревитализација на планинарски домови		
	3.2.1 Систем за туристичко организирање на регионот		
	3.2.2 Обуки за подигање капацитети		
	3.2.3 Подобрување работа на кластери и здруженија		
	3.2.4 Воведување систем за евиденција на туристи		
	3.2.5 Создавање клима за ЈПП		
	3.2.6 Систем за менаџирање дестин.		
	3.3.1 Ажурирање туристички мапи		
3.3 Креирање регионална туристичка понуда	3.3.2 Брендирање на регионот	Подготвителни активности, работни состаноци	
	3.3.3 Туристички производи микс		
	3.3.4 Развој на гастрономска понуда		
	3.3.5 Производи од		

	<i>културен туризам</i>		
	3.3.6 Зголемување на конкурентноста		
	3.3.7 Промоција на туристичките вредности		
25			
Среднорочна цел	Мерка	Тип на активност	Број активности
IV.ЗАЧУВУВАЊЕ НА КВАЛИТЕТОТ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ПРИОРИТЕТИ 4.1 Изградба, реконструкција и модернизација на комунална инфраструктура	4.1.1 Реконструкција и модернизација на системи за водоснабдување		
	4.1.2 Интегриран систем за управување со цврст отпад	Тендерски постапки, набавка возила за отпад, стратешки документи, работилници, теренски посети, презентации	21
4.1 Изградба, реконструкција и модернизација на комунална инфраструктура	4.1.3 Системи за комунални отпадни води	Изградба пристапен пат до ПСОВ, пуштање во употреба ПСОВ	3
	4.2.1 Заштита на биодиверзитет		
4.2 Заштита на биодиверзитетот, воздухот, водата и почвата	4.2.2 Квалитет на воздух	Тендерски постапки, поставени термо изолација, хидро изолација, реконструкција, санација, плочки, замена столарија, термо фасада	26
	4.2.3 Заштита на водата и почвата		
50			
ВКУПНО РЕАЛИЗИРАНИ АКТИВНОСТИ			358